

A HTMT HÍREI

Domus alkotói ösztöndíjat hirdetett az MTA

Az Akadémia Domus alkotói ösztöndíjprogramja a Kárpát-medencében oktatói és kutatói munkakörben dolgozók tudományos kutatásainak előmozdítását, a tudományos előmenetelük elősegítését célozza meg. A pályázati támogatás nyílt pályázati eljárás útján nyerhető el. Ösztöndíjban részesülhetnek az Akadémia Kárpát-medencében élő külső tagjai és köztestületének külső tagjai, akik legalább hét éve főállású oktatói vagy kutatói munkakörben dolgoznak. [...] Az alkotói pályázat benyújtási határideje 2022. július 14-e...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Politikum és reklám: Leállították a hatóságok a Csíki Csipsz gyártását, mert Dan Tanasă feljelentette a gyárat

Csütörtöktől a hatóságok leállították a Csíki Csipsz gyártását és forgalmazását, mert 33 termék csomagolásán a gyártás helyszínéül Székelyföld van megnevezve, nem pedig Románia. Az azonnali leállítást Dan Tanasă aktivista, AUR-os politikus feljelentése után rendelték el – jelentette be a Facebookon a Csíki Sör gyártója. [...] Az ítélethirdetés után két hónappal azonban, feltehetően a magyar kormány nyomására (Semjén Zsolt és Lázár János, a Heineken címkéin levő piros csillagon fogást találva együtt nyújtotta be a Lex Heinekenként ismert, önkényuralmi jelképek kereskedelmi hasznosítását tiltó törvénytervezet) a Heineken Románia kiegyezett Lénárdékkal. [...] Lénárd kezdettől fogva tudatosan használta fel a Székelyföldön tetten érhető románellenességet, a román hatóságokkal szembeni ellenszenvet, kereskedelmi tevékenységét a székely értékek és hagyományok védelmében folytatott „szabadságharcként” tüntette fel...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Publicisztika: A jogi eszközökön kívül a közösség szerepe is létfontosságú a bántalmazás visszaszorításában

Bár jellemzően a négy fal között történik, ritkán marad „házon belül”: a családon, párkapcsolaton belüli erőszak nemcsak egyéni viszontagság, hanem rendkívül súlyos társadalmi probléma, és a felelősség is sok érintett között oszlik meg – hangsúlyozzák a szakemberek. A hivatalos adatok szerint az idei év első három hónapjában egy kisvárosnyi ember, 13 ezer személy volt családon belüli erőszak áldozata Romániában. 18 elhalálozás történt, az áldozatok közül 12 nő volt. Közel 4200 távoltartási végzést adtak ki, ezeket 967 alkalommal szegték meg. És ez még csak a hivatalos statisztika, azok az esetek, amelyek hatósági nyilvántartásba kerültek. [...] Mayer-Kinczler Hajnal, a családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó szociális munkás, a kolozsvári önkormányzat tanácsadó központjának vezetője a Krónikának adott interjújában elmondta: „a társadalom tagjaiként észre kell venni, jelenteni kell a bántalmazást és erélyesebben kell fellépni az elkövetőkkel szemben. [...] A Krónika Live videópodcastet ötvenedik adásának meghívottja Biró Rozália, akit a hétfőn megválasztották az Európai Néppárt (EPP) nőszervezetének elnökévé, ebből az alkalomból beszélgettünk többek között női egyenjogúságtól, nők elleni erőszakról...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Etnikai jellegű feszültség a Maros megyei Magyarbólkényen

Mély döbbenet, elkeseredés és némi düh jellemezte a magyarbólkényi református gyülekezet tagjait, miután megtudták, hogy a felbőszült helyi cigányság egy része meggyalázta felmenőik sírjait a Maros megyei településen. Vasárnapi ígéhirdetésében Rád András László lelkipásztor nyugalomra intette hívei. [...] A cigányok a református részben szerették volna örök nyugalomra helyezni vallási vezetőjüket, azonban az éppen kaszáló gondnok felvilágosította őket, hogy a hagyomány szerint a más felekezetűek temetkezési helye a sírkert túlsó részében, esetleg az új temetőben van. A szópárbaj szitkozódásba és fenyegetésbe csapott át, amit a temetés napján az alapos gyanú szerint „cselekedet” követett...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

A BBTE több mint 28 ezer helyet hirdet meg a nyári felvételi során

A Babeş–Bolyai Tudományegyetem (BBTE) több mint 28 ezer helyet hirdet meg alap- és mesteri képzésen a felvételi nyári szakaszában. A 2022–2023-as tanévre 5231 tandíjmentes helyet hirdet meg az alapképzésre felvételizőknek, emellett több mint 10 250 tandíjköteles hely áll az érdeklődők rendelkezésére. [...] A tájékoztatás arra is kitér, hogy a 2022–2023-as tanév újításokat hoz a BBTE oktatási kínálatában, ugyanis egy új szak indul alapképzésen, a Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudományi Karon, emellett nem kevesebb, mint nyolc új mesterképzési program is elindul a Matematika és Informatika Kar, a Közgazdaság és

Gazdálkodástudományi Kar, a Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar, illetve a Mérnöki Kar keretében...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Wanek Ferenc tudománytörténeti kötete

Igényes és jelentős hiánypótló tudománytörténeti – pontosabban: földtani és bányászati vonatkozású – kötetel örvendeztette meg olvasóit a kolozsvári Wanek Ferenc geológus, az MTA köztestületének külső tagja. A nyugalmazott mikropaleontológus (parányöslénytanász) Fordulópontok és meghatározó személyiségek Erdély altalajkincseinek megismeréstörténetében 1920 előtt című könyvét Sepsiszentgyörgyön és Kézdivásárhelyen is bemutatta, ahogy ő maga fogalmazott, nem ismertette, hanem csak „ízleltette”. Művében áttekinti a napjainkban ismét kiemelt figyelemnek örvendő földgázkutatás témáját is. [...] A könyv lektora, Boér Hunor, az MTA köztestületének külső tagja előszavában rögzíti: „A kötet témájának egy másik sajátosságára szintén a szerző figyelmeztet: senki nem írhatja meg helyettünk ezt a történetet, mert a mai magyarországi szakma számára csaknem száz éven át tabu volt, a román szakma máig nem nyitott rá, a német számára pedig – az erdélyi szász közösség felszámolódásával – már lassan hozzá sem férhető...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Izgalmas „történelemóra” volt Segyevy Dániel kötetének kolozsvári bemutatója

Az érdekes irodalmi alkotások, vers és prózakötetek bemutatója mellett a könyvvásárokon kisebb számban, de mindig feltűnnek fontos tudományos munkák, monográfiák, szakkönyvek is. A 11. Kolozsvári Ünnepi Könyvhét egyik ilyen bemutatója Segyevy Dániel Térképművek Trianon árnyékában című kötetének ismertetése volt. A szerzővel Tóts Áron történész beszélgetett. [...] Segyevy Dániel azt is hangsúlyozta, hogy történelmi kontextustól függetlenül „olyan, hogy objektív térkép, igazából nem létezik, mindig visszatükrözi valamelyest a megrendelő vagy a térképész szándékát...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Fábián Tibor: „Egy diktátor is ember, vagy ember volt valamikor”

Az elmúlt két évben Fábián Tibor három könyvét adta ki Tortoma kiadó, ezekből kettő, az Ilyenek voltunk és a Ceaușescu elvtárs, pajtás a diktatúrát közelíti meg humorosan, a Guyana szörnye pedig egy izgalmas kalandregény, amelynek írása közben néha a szerző is félt. [...] Fábián Tibor a 11. Kolozsvári Ünnepi Könyvhéten mesélt pályafutásának kezdetéről beszélgetőtársaival, Somogyi Botonddal és Tókos Leventével. Elhangzott, sok szerző táborozik le egy történelmi korszak mellett, ahogy Fábián Tibor is a 80-as éveknél. A Ceaușescu elvtárs, pajtás parodizálja a diktátort, és próbálja emberi helyzetekben feltüntetni, hiszen „egy diktátor is ember, vagy ember volt valamikor...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Bartis Attila író-olvasó találkozóján jártunk

Emlékezésről, alkotói folyamatokról, holtpontról, kötődésről és fényképezésről beszélgetett a 11. Kolozsvári Ünnepi Könyvhéten Bartis Attila íróval, fotográfussal Visky András, a Kolozsvári Állami Magyar Színház művészeti igazgatója a Bánffy-palota udvarán. Bartis Attila készül a kötetéről, Marosvásárhelyhez való viszonyáról mesélt és arról, miben látja az alkotás – az írás és a fényképezés – jelentőségét. [...] Bemelegítésként Visky András első gyermekkori emlékiről kérdezte Bartis Attilát, arról a képről, amelytől a szerző a tudatos önmagára való reflektálást számítja. [...] Most épp olyan könyvön dolgozik, amely alapvetően erről az emlékezésfolyamatról szól, és egészen döbbenetes dolgokkal szembesül írás közben...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Két Szilágyi István-kötetet mutattak be a kolozsvári könyvhéten

Két, idén megjelent Szilágyi István-kötetet mutattak be a Kolozsvári Ünnepi Könyvhét keretében csütörtök délután: a Helikon irodalmi folyóirat szervezte eseményen a Magyar Művészeti Akadémia (MMA) kiadásában napvilágot látott, szép kivitelezésű könyveket ismertették a Bánffy-palota Tonitza termében. Pécsi Györgyi irodalomtörténész, az MMA Kiadó ügyvezetője kifejtette, kiadjuk vizuális dokumentációt is vállal, így örömeinkre szolgált, hogy megjelentethették a Szilágyi Istvánról készült archív fotókat felsorakoztató beszélgető könyvet... [...] A Szilágyi-életmű avatott ismerője, Gróh Gáspár irodalomtörténész az Agancsbozót című, 820 oldalas regényben fölsejlt titkokról beszélt...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Előadás: Társadalmi összetétel, bérek, gazdasági helyzet – mit mondanak a statisztikák Erdélyről?

Erdélystat.ro – ismerjük meg az erdélyi statisztikákat és azokat, akik mögöttük vannak címmel tartott előadást csütörtökön a Romániai Magyar Közgazdász Társaság (RMKT) székelyudvarhelyi szervezete. [...] Albert Sándor, a székelyudvarhelyi RMKT elnökségi tagja, elmondta [...] Az Erdélystat egyértelműen azt a szerepet vállalta fel, hogy a román statisztikai intézet és más hivatalos forrásokból, publikációkból elérhető, Erdély, vagy annak bizonyos régiói szempontjából releváns adatokat gyűjtsenek össze és emészthető formában tárják azokat a nagyközönség elé. [...] Az előadásból kiderült, hogy Romániában a nettó átlagkereset 3212 lej volt 2020-ban, és Erdélyben ugyanannyi az alkalmazott, mint a nyugdíjas...” Forrás: Székelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Tamási Áron nyomán jártuk be Kolozsvárt

A Kolozsvári Ünnepi Könyvhét keretében Szabó Zsolt irodalomtörténész, az MTA köztestületének külső tagja vezette végig az érdeklődőket a 125 éve született író nyomain, olyan történeteket mesélve, amelyek a magyar irodalmi tankönyvekből hiányoznak. Tamási Áron 1918-ban kezdte el egyetemi tanulmányait Kolozsváron, rövid ideig banktisztviselőként is dolgozott a városban, majd több éves amerikai tartózkodása után tért ide ismét vissza, 1926-tól 1944-ig élt Kolozsváron. [...] Az egyórás séta alatt itteni életének néhány fontos helyszínével ismerkedhettünk meg...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Hetven éve készült Ady-szoborral gazdagodott Kalotaszentkirály-Zentelke

Egészen különleges története van annak az Ady-szobornak, amelyet a hétvégén lepleztek le Kalotaszentkirály-Zentelkén. Várady Sándor szobrászművésznek a költőről mintázott egész alakos alkotását szombaton avatták fel a Kolozs megyei község Ady Endre Általános Iskolájának udvarán. [...] Ady Endrét anyai ágon rokonsága kötötte Kalotaszeghez, de a felesége, Boncza Berta (Csinszka) is kalotaszegi volt. [...] A most felavatott Ady-szobor a budapesti Orsolya-rendi Szent Angéla Általános Iskola és Gimnázium udvarán állt sokáig...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Tizenöt év után költözhetek vissza felújított templomukba a tordatúri reformátusok

Székely Szabolcs Endre lelkipásztor szerint a templom minden gyülekezet, közösség életében kiemelkedő jelentőséggel bír, hiszen ez az a hely, ahol megkeresztelkedtek, Isten áldását kérték házasságukra, confirmáltak, vagy utolsó földi útjukra kísérték el szeretteiket a hívek. [...] Székely Szabolcs Endre tordatúri lelkipásztor a Maszol megkeresésére elmesélte a templom történetét, felújításának kihívásait, és arról is beszélt, hogy hogyan fogadták a hívek az új épületet több mint másfél évtized várakozás után...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Átadták az Erdélyi Magyar Kortárs Kultúráért Díjakat Kolozsváron

A Kolozsvári Ünnepi Könyvhét keretében péntek este tízedik alkalommal adták át az RMDSZ által létrehozott Erdélyi Magyar Kortárs Kultúráért Díjat. A korábbi esztendőben a díjátadásra január 22-én, a magyar kultúra napján került sor, ez azonban a pandémia miatt meghiúsult, így tavaly és idén is a könyvhét keretében adták át az elismeréseket. Idén irodalom kategóriában Balázs Imre József költő, irodalomkritikus, szerkesztő, az MTA köztestületének külső tagja; képzőművészet kategóriában Jánosi Andrea grafikus, illusztrátor; előadóművészet kategóriában pedig Kató Emőke színművész vehette át az elismerést...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Óriási várakozás előzi meg Ukrajnában az Európai Tanács és Bizottság soron következő ülését

Óriási várakozás előzi meg Ukrajnában az Európai Tanács (ET), az Európai Unió állam-, illetve kormányfőit, az ET elnökét, valamint az Európai Bizottság (EB) vezetőjét tömörítő uniós intézmény következő, június 23-án esedékes ülését, amelyen döntés szülehet az EU-tagjelölti státusz megadásáról Kijevnek. Ezt megelőzően, június 17-én az EB fogalmazza meg javaslatát az ET-nek az ukrán tagságról. A kérdésben egyhangú döntésnek kell születnie az ET ülésén, márpedig az ukrán fővárosban nem alaptalanul gyanítják, hogy talán három ország is ellenzi a tagjelölti státusz megadását... [...] Szombaton Kijevbe látogatott Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke, hogy az ukrán tagjelöltségről és az ország háború utáni újjáépítéséről egyeztessen...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Az orosz-ukrán háború háttere és kárpátaljai vetületei

A 2022. május 26-i rendezvény résztvevői az orosz-ukrán háború földrajzi hátterét, geopolitikai aktualitásait és a Kárpátaljára, a kárpátaljai magyarokra gyakorolt hatásait elemzik. Nyitóbeszédet mondott Kocsis Károly, az ELKH CSFK, Földrajztudományi Intézet igazgatója, köszöntőt pedig Ljubov Nepop, Ukrajna magyarországi nagykövete. [...] Az orosz-ukrán háború földrajzi keretéről beszél Karácsonyi Dávid, az ELKH CSFK Földrajztudományi Intézet tudományos munkatársa. Valamint Az orosz-ukrán háború aktualitásai címmel Rác András, az NKE Stratégiai Védelmi Kutatóintézet tudományos főmunkatársa. [...] A beszélgetésről készült videó az MTA Youtube csatornáján, az alábbi linken érhető el...” Forrás: MTA/Youtube: [teljes cikk >](#)

Könyvbemutatóval és koszorúzással emlékeztek Soós Kálmánra

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (II. RF KMF) Lehoczky Tivadar Társadalomtudományi Kutatóközpontja, illetve Történelem és Társadalomtudományi Tanszéke tudományos kötetet adott ki az intézmény egykori rektorára, Soós Kálmánra emlékezve születésének hatvanadik évfordulója alkalmából. A könyvbemutatóra online került sor június 14-én. A Soós Kálmán kandidátusi értekezése alapján szerkesztett Belpolitikai harc a Magyar Királyságban a XVII. század 60-as éveiben című kötetrel a

szerkesztők az egykori rektor munkásságát és szellemiségét szerették volna méltatni és továbbörökíteni...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Konferencia: Az egyháztörténet-írás története

A Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kara Az egyháztörténet-írás története Magyarországon címmel kétnapos konferenciát szervezett. 2022. június 9-10-én, amikor is több mint 50 kutató tartott előadást, köztük határon túli magyar tudományos műhelyek is képviselték magukat. [...] Petheő Attila Tárnok Gyula szürke könyve – egy elfeledett dokumentumgyűjtemény a Felvidékről; Tömösközi Ferenc pedig A szlovenszkói református egyház levéltári iratanyagának feltárása és kutatása címmel tartott előadást. [...] Tömösközi Ferenc történész a Selye János Egyetem Református Teológiai Karának adjunktusa. 2016-tól a Magyar Tudományos Akadémia Köztudományi Testületének külső tagja, 2017-től az MRE Doktorok Kollégiumának tagja. 2021-ben elnyerte a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács Fiatal kutatók a szlovákiai magyar tudományosságért díját, amelyet a forrásgyűjtési és -közlési munkásságával érdemelt ki...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Recenzió: Helytörténeti írások és eseménybeszámolók a Honti Lapokban

Megjelent az Ipolyság és környéke eseményeit összefoglaló Honti Lapok regionális havilap júniusi lapszáma. [...] A júniusi lapszám is számos helytörténeti írásnak ad helyet. Többek között olvashatunk az ipolynyéki Szentháromság-szoborról, a szelényi kulturális emlékhelyről. Folytatódik az ipolysági és környékbeli zsidó holokauszt áldozatairól szóló sorozat, az Örökmécses. Kiss László orvostörténész, az MTA Köztudományi Testületének külső tagja helytörténész felteszi a kérdést: miről írt (volna) a Honti Lapok 1822-ben: [...] a megyegyűlések hivatalos jegyzőkönyvébe (protokollum) kézírással bekörmölt, sorszámmal ellátott tételek tartalmazzák azokat a híreket is, amelyeket ma inkább az újságok hasábjain keresnénk” – írja a bevezetőben...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Barta Gyula emléktáblát avattak Párkányban

Barta Gyula párkányi születésű festőművész, érdemes művész születésének 100. évfordulójára kapott emléktáblát a róla elnevezett galéria falán, műveiből pedig kiállítás nyílt. Az emléktáblát a Pro Culture Parkan civil szervezet kezdeményezte, valamint a kiállítást is ők szervezték. Gerstner Ákos, a szervezet elnöke idézte a mester pályáját...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Elkezdődött a Jókai Napok rendezvénysorozata

Két év kényszerszünet után újra megrendezik Komáromban a több évtizedes múltra visszatekintő Jókai Napokat, a szlovákiai magyar amatőr színjátszók, kisszínpadok és diákszínpadok országos fesztiválját. Június 13. és 19. között öt versenyző csoport méretteti meg magát. A hét eseményekben rendkívül gazdag, a színházi előadásokra és kísérőrendezvényekre minden érdeklődőt szívesen látnak, fogalmazott Bajkai Csengel Mónika...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Ezüstmisést tartottak Pozsonyban

Június 14-én, kedden volt éppen 25 éve annak, hogy 15 lelkiatyát egy szombati napon a pozsonyi dómtemplomban áldozópappá szenteltek. A teológiai tanulmányaik sikeres befejezése után egy életen át felvették Isten szolgájának szentségét, hogy szolgálják a megyéspüspökeik által osztott egyházközségekben, plébániákon, mint plébánosok, papok, esperesek, vikáriusok a híveiket, s mint pásztor vezessék a nyáját. [...] Közülük magyarok, illetve magyar nyelven misézők Adamkovics József féli plébános; Kiss Róbert nagyszombati vikárius, kanonok, komáromi esperesplébános; Sárai Attila nagyölvedei plébános...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Politikum: Szerbia egyetlen csatlakozási klasztert sem nyithat meg az Európai Unióval

Szerbia egyetlen csatlakozási klasztert sem nyithat meg az Európai Unióval június végéig, mivel nem vezetett be szankciókat Oroszország ellen. Jadranka Joksimović európai integrációért felelős miniszter közölte, minden készen állt a hármas klaszter megnyitására, ám erre nem fog sor kerülni, mivel Szerbia nem hangolta össze szankciós politikáját az Európai Unióéval. [...] Belgrád kudarca az EU felé vezető úton várható volt. Brüsszélből már több ízben üzentek, hogy az Oroszország elleni szankciók bevezetése nélkül Szerbia nem tud közeledni az Európai Unióhoz...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Diplomahonosítási probléma merült fel a VM4K képzésén

A Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ (VM4K) szakirányú továbbképzésének első generációja még honosíthatta a diplomáját, a másodiknak már nem sikerült. A huszonhárom tanuló a szakirányú képzés második generációja, négy féléven át tartó oktatás a hallgatók szerint kiváló volt, hiánypótló és nagyon hasznos. A tanulmányaik alatt beadandókat írtak, gyakorlati oktatás is volt, a végén pedig szakdolgozatot készítettek a hallgatók. [...] végső elkeseredésükben felkeresték a szerkesztőségünket, ugyanis a tudást és az diplomájukat hiánytalanul megkapták, viszont az utóbbit nem tudják honosítani...”

Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Hét kiadványt mutattak be a Milkó Izidor szellemi páholyban

Hét kiadványt mutattak be a Milkó Izidor szellemi páholy elnevezésű rendezvényen a szabadkai Raichle-palotában. Többek között a járványhelyzet miatt elmaradt Bácsmezei Napló 2020-as és 2021-es lapszámait, Frankl István Emlékezések 1896-tól 1900-ig című könyvét, a szabadkai Fenyves család receptkönyvét, Kohn Schwerin Götz bajai és bácsmezei főrabbi életét bemutató olvasmányát, sőt Marko Protić Szabadka Aranykora magyar nyelvre fordított kötetét is kézbe vehette az érdeklődő közönség...”

Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Bemutatták Hugyec Anikó Túl hosszú út című regényét

Elsőként, szülővárosában Magyarkanizsán mutatták be a József Attila Könyvtár szervezésében Hugyec Anikó Túl hosszú út címet viselő könyvét. A könyv méltó folytatása és egyben lezárása nagy sikerű Túl kevés időnek. A regény váltott szemszögből íródott, két szereplő gondolatát, meglátását mutatja be néhány hónapban összesűrítve. A kötet szimbólumai tökéletesen illeszkednek a cselekménybe és jelentésük is fontos kiegészítője a történetnek...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Borbély Zoltán, orgonaművész

Borbély Zoltán zentai születésű orgonaművész, aki eddig Európa nyolc országában és Észak-Amerikában hangversenyezett, az újvidéki Camerata Academica Vonószekerek, a Szegedi Szimfonikus Zenekar, valamint a Szerbiai RTV szimfonikus zenekarának közreműködője szólólistaként és zenekari művészként. A korabarokktól a kortárs zenéig minden irányzat megtalálható repertoárján, különösen szívesen játssza Maurice Duruflé, a francia későromantikusok és kortárs szerzők műveit. [...] Elsődleges célom megkapni a rendes tanári állást az Újvidéki Művészeti Akadémián. Ehhez egyelőre még nem feltétel a doktori fokozat, inkább a művészeti referenciákat nézik és pontozzák. [...] Öt főszakos növendékem van...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Recenzió: A Hungarológiai Közlemények 2021. évi 3. számáról

Az Újvidéken megjelenő tudományos folyóirat harmadik számát Bednancs Gábor térbeliséget vizsgáló Szabó Lőrinc-tanulmánya nyitja. Balázs Imre József, az MTA köztestületének külső tagja Markó Béla első két kötetének verseiről értekezik. Az 1970-es évek romániai politikai helyzetével összefüggésben azt vizsgálja, hogy a sztálinista kultúrpolitika változásainak következtében ez a költészet hogyan fordul a reflektív költészetszemlélet, az avantgárd képesség felé. [...] Nádor Orsolya a kisebbségi felsőoktatásról értekezve az alkalmazott nyelvészet és magyar nyelvtudomány helyzetét vizsgálja, áttekinti a Kárpát-medencei kisebbségi tanrendeket. [...] A Kiss Dávid és Szűts Zoltán a populáris irodalom helyét és szerepét vizsgálja az olvasás- és élményközpontú irodalomtanításban...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Könyvbemutatóval emlékeznek Bela Durancira a Kortárs Galériában

A Szerda a Galériában elnevezésű ciklus keretein belül szerdán, június 15-én, 19 órakor a közelmúltban elhunyt Bela Duranci művészettörténészre emlékeztek a Verseci Irodalmi Község kiadásában megjelent Bácsból a szabadkai Kiserdőig című önéletrajzi könyvének bemutatásával. A kötet Duranci naplójegyzeteinek és emlékiratainak utolsó fejezete, amelyen évtizedeken át dolgozott...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Megtartották a X. Vajdasági Tehetség Gálát

Hétfő délután ismét a szabadkai városháza adott otthont a jubileumi X. Vajdasági Tehetség Gálának. A díjátadón Vajdaság legtehetségesebb diákjait díjazták természet- és társadalomtudományok, zene, képzőművészet, valamint sport kategóriában általános, középiskolai és felsőoktatási korosztályok szerint, de átadták a tehetségnagykövet díjat is azoknak, akik életpályájuk és munkájuk során kiemelkedő eredményeket értek el. [...] A tehetségeket nem szabad magukra hagyni, fel kell őket karolni, utat kell

nekik mutatni, ajtót nyitni, szárnyakat adni, a fiatalokban rejlő tehetség felismerése és támogatása mindannyiunk feladata, foglalta össze a Vajdasági Tehetségsegítő Tanács céljait annak elnöke, De Negri Ibolya, amikor az egybegyűlteket köszöntötte...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Kutatás a Bunte Schule magyar diákjaival

A bécsi Bunte Schule falai közt működő, magyar-német kétnyelvű osztály a családok és a pedagógusszakma mellett immár a tudomány képviselőinek érdeklődését is felkeltette. Júniusra finisébe érkezett az a kutatás, amely a többnyelvű iskolások nyelvi készségeit hivatott felmérni, kétnyelvű módszertan mentén. A kutatást a Bécsi Egyetem Finnugor Tanszékének kutatói végzik. A kutatóknak azonban meggyőződése, hogy a többnyelvű gyermek esetében a német mellett a származási nyelv (esetünkben a magyar) szintjét is mérni kellene, hiszen ennek fejlődése vagy nem fejlődése a második nyelv tanulására is kihat – azaz: az iskolarendszerű magyar oktatás külföldön sem haszontalan. [...] A kutatás indítékairól és hátteréről Csire Márta, a Bécsi Egyetem Finnugor tanszékének tanára, [...] a várható eredményekről Wirker-Dobány Katalin, a Bécsi Egyetem kutatója beszél a podcastban...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Liszt-fórum Doborjában

„Európa-Liszt-Doborján” címmel június 8-án rendezte meg a doborjáni Liszt Ferenc Egyesület és a Bécsi Demokráciáért és Emberi Jogokért Fóruma a harmadik Liszt-fórumot. Az eseményen résztvevő pedagógusok és diákok a demokratikus, jogállami és az emberi jogokat szem előtt tartó Európa gondolatával és politikájával foglalkoztak. [...] A doborjáni Liszt-Könyvtárban megvalósuló rendezvényt Farkas Ciprián soproni és Markus Landauer doborjáni polgármesterek nyitották meg. A fórum fő koordinátora Hannes Tretter professzor, a Bécsi Egyetem Állam- és Igazgatási Jog Intézetének emberi jogi szakértője volt...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Sikeres magyar témanap a Bécsi Egyetemen

Változatos témákban hallhattak előadásokat az érdeklődők a Bécsi Egyetem Finnugor Intézetének szervezésében hétfőn napközben. Az esemény a „Das Rehlein ist weggebüjt – a többnyelvűség változatai” címet kapta és számos európai egyetemről érkeztek előadók, akik a magyar nyelv és kultúra nemzetközi irodalomban betöltött szerepéről beszéltek. Az eseményen több szakmai és laikus érdeklődő is jelen volt, akik az előadások végén elmondhatták gondolataikat és feltehették kérdéseiket a kutatóknak...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Irodalmi délután Devecsery Lászlóval

Devecsery László az alsóöri felmenőkkel rendelkező, szombathelyi író mutatja be eddig megjelent köteteit június 11-én pénteken Őriszigeten. Az irodalmi délutánra az Evangélikus Gyülekezeti Terembe várja a szervező Burgenlandi Magyar Kultúregyesület az érdeklődőket...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Vándorkiállítás a népcsoportokról Kismartonban

Burgenland tartomány alapításának 100. évfordulója ihlette azt a vándorkiállítást, melyet együtt valósítottak meg a tartomány őshonos népcsoportjai és mely ma nyílt meg Kismartonban a Tartományi Parlament épületében...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Visszatér a kultúra a Pázmáneum falai közé

Több mint kétévtényi kényszerszünet után újraindulnak a kulturális programok a bécsi Pázmáneumban. Június 11-én szombaton a székesfehérvári Vox Mirabilis Kamarakórus ad koncertet az előesti szentmisét követően. Az őszi folyamán folytatódik az intézet megnyitásának 400. évfordulójára indított sorozat is. [...] Varga János, a Collegium Pázmáneum rektora ismerteti a Pázmáneum új programjait...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Szlovén RTV Magyar Műsorok Programbizottságának alakuló ülése Ljubljánban

A Szlovén RTV Magyar Műsorok Programbizottsága megtárgyalta a nemzeti közösség 2023-as rádió- és tévéműsorai program- és gyártási tervének kiindulópontjait. Maradt az eddigi terjedelem és műsoridő annak ellenére, hogy már érzékelhetők a pénzügyi, illetve a szakemberhiányból fakadó gondok. A két programbizottság együttes ülésén (párhuzamosan az olasz nemzetiségi műsorok

programbizottságával) Grah Whatmough Andrej, a Szlovén RTV vezérigazgatója tájékoztatót tartott az intézet aktuális helyzetéről. Az RTV már hosszabb ideje veszteséges, az előfizetésből és a piaci forrásokból befolyó bevételek nem fedezik a működés költségeit, a (munka)költségek lefaragására és a szervezettségre vonatkozó intézkedések elkerülhetetlenné váltak...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

A ljubljanoi Etnikai Kutatóintézet tanácskozást szervezett a magyar és az olasz nemzeti közösségekről

Június 9-én a ljubljanoi Etnikai Kutatóintézet tanácskozást szervezett a magyar és az olasz nemzeti közösségekről, a fejlődési lehetőségekről és a megmaradáshoz szükséges további intézkedésekről. Ahogy ezt az intézet vezetője, Sonja Novak-Lukanović a fővárosi helyszínen, illetve a világhálón is követhető tanácskozáson elmondta, a tanácskozás kedvezményezője Göncz László kutató volt, a fórum célja pedig az állami, községi és nemzetiségi illetékeseket ösztönözni a magyar és az olasz nemzeti közösségek megmaradásának és fejlődésének teljes körű megoldására. [...] Göncz László, az MTA köztestületének külső tagja hangsúlyozta, a múlt század '60-as éveitől gazdag és sikeres utat tudhatunk magunk mögött a kisebbségvédelem területén, [...] ám mindezek ellenére egyre nyílik az olló a kisebbségi jogok törvényi és gyakorlati megvalósítása között. A folytatásban Miran Komac és Mitja Žagar, szintén az Etnikai Kutatóintézet munkatársai szóltak hozzá: [...] Mitja Žagar professzor elmondta, [...] végül az egyéni, emberi jogokon alapuló kisebbségi jogok mellett a kollektív jogokat is sikerült megőrizni, habár a szervezetlenség hiánya miatt a megoldásból kikerültek a romák, míg a volt jugoszláv tagköztársaságokból származó nemzeti kisebbségek kérdése teljesen megoldatlan maradt...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Befejeződött a Petőfi Sándor Tanulmányi Verseny

A szlovéniai magyar közösség legrangosabb magyar nyelvi versenye, a Petőfi Sándor Tanulmányi Verseny, melyen a kétnyelvű általános iskolák tanulói és a középiskolás diákok mérik össze magyar nyelvi és irodalmi tudásukat, idén is sikeresen fejeződött be. Az elemzésre váró versenyművek idén a barátság témáját tárgyalták más-más oldalról. A legjobb versenyző Abraham Alida Kiara, a Lendvai Kétnyelvű Középiskola első gimnazistája lett, aki a középiskolás korosztályban aranyelismerésben részesült...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Négy művész a toronyban

A Nyáron Lendvára programsorozat keretében június 10-én a Vinárium kiállítótorony kupolájában megnyílt a Művészet szépségének négy szemszöge című képzőművészeti kiállítás első része. A tárlatot szervező lendvai Novi Sad Kulturális és Turisztikai Egyesület négy ország egy-egy művészt hívta meg...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Közgyűlést tartottak a Kárpát-medencei magyar nyelvészek

A Termini Magyar Nyelvi Kutatóhálózat Budapesten tartotta közgyűlését, ahol megbeszélték közös projektjeiket: folytatják a Termini magyar-magyar szótár bővítését, s előkészítik az oktatás szaknyelvének kutatását. A Termini Magyar Nyelvi Kutatóhálózat a 2001 óta Szlovákiában, Ukrajnában, Romániában, Szerbiában, valamint az Ausztriában, Szlovéniában és Horvátországban működő nyelvészeti kutatóműhelyek ernyőszerkezete, melyet kutatói vagy oktatói állásokban tevékenykedő nyelvészek hoztak létre. A hálózat tagja a horvátországi magyar Glotta Nyelvi Intézet is...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Megalakulásának 90. évfordulóját ünnepelte a zágrábi Ady Kör

A zágrábi Ady Endre Magyar Kultúrkört 1932-ben alapították Zágrábban élő magyarok, valamint a fővárosban tanuló vajdasági és horvátországi magyar egyetemisták. Az egyesület a 60-as és a 70-es években élte fénykorát, amikor évente ötven egyetemista is érkezett a horvát fővárosba a Vajdaságból és Szlavónia-Baranyából. [...] Az alapításának és működésének 90. évfordulója alkalmából rendezett jubileumi programsorozatra múlt héten, június 3. és 5. között került sor. [...] Molnár László, a szervezet elnöke köszöntötte a közönséget, „Akinek van múltja, annak van jövője is” – ezzel az idézettel kezdte beszédét az egyesületvezető, majd elmondta, a Körnek jelenleg 338 tagja van, elsősorban zágrábi lakhellyel rendelkező magyarok és gyermekeik...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)